

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ, ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΝΕΟΛΑΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΝΩΤΕΡΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ 2021**

Εξεταζόμενο αντικείμενο (Κωδικός): ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ/ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ (527)

Μέρος Β' (35 μονάδες)

Ημερομηνία Εξέτασης: Τρίτη, 23 Νοεμβρίου 2021, 15:30 - 18:30

**ΛΥΣΕΙΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ
ΕΝΤΕΚΑ ΣΕΛΙΔΕΣ**

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΠΟΛΛΑΠΛΗΣ ΕΠΙΛΟΓΗΣ

- Η κάθε ερώτηση βαθμολογείται με μία (1) μονάδα.

Ερώτηση 1

Λόγω των πληθωριστικών πιέσεων που παρατηρούνται τελευταία, οι Κεντρικές Τράπεζες αναμένεται το επόμενο διάστημα να:

- α. αυξήσουν τα επιτόκια και να αυξήσουν τις αγορές ομολόγων
- β. μειώσουν τα επιτόκια και να μειώσουν τις αγορές ομολόγων
- γ. αυξήσουν τα επιτόκια και να μειώσουν τις αγορές ομολόγων**
- δ. μειώσουν τα επιτόκια και να αυξήσουν τις αγορές ομολόγων.

Ερώτηση 2

Ποιο από τα ακόλουθα **δεν** συμπεριλαμβάνεται στο Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν;

- α. Μη αμειβόμενες υπηρεσίες καθαρισμού και συντήρησης του σπιτιού**
- β. Υπηρεσίες, όπως δικηγόρων
- γ. Ενοίκια διαμερισμάτων
- δ. Παραγωγή ξένων υπηκόων που ζουν στη χώρα.

Ερώτηση 3

Η σωστή κατάταξη των χρηματοοικονομικών διαμεσολαβητών με βάση τον κίνδυνο που είναι διατεθειμένοι να αναλάβουν, αρχίζοντας από αυτούς που αναλαμβάνουν τον μεγαλύτερο κίνδυνο, είναι:

- α. Τράπεζες – Κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου – Επιχειρηματικοί άγγελοι
- β. Τράπεζες – Επιχειρηματικοί άγγελοι – Κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου
- γ. Επιχειρηματικοί άγγελοι – Κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου - Τράπεζες**
- δ. Κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου - Επιχειρηματικοί άγγελοι – Τράπεζες.

Ερώτηση 4

Ποιο από τα πιο κάτω **δεν** προκαλεί μετατόπιση της Καμπύλης Παραγωγικών Δυνατοτήτων προς τα δεξιά;

- α. Η βελτίωση της τεχνολογίας
- β. Η αύξηση του εργατικού δυναμικού
- γ. Η αύξηση της παραγωγικότητας του εργατικού δυναμικού**
- δ. Η εκτέλεση έργων υποδομής.

Ερώτηση 5

Πώς το Κυπριακό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ) διαφέρει από το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (GNP);

- α. $GNP = ΑΕΠ - απώλειες από απόσβεση$
- β. **$GNP = ΑΕΠ + εισόδημα που κερδίζουν οι Κύπριοι υπήκοοι του εξωτερικού - εισόδημα ξένων υπηκόων που διαμένουν στην Κύπρο$**
- γ. $GNP = ΑΕΠ + εισόδημα που κερδίζουν οι επιχειρήσεις$
- δ. $GNP = ΑΕΠ - έμμεσοι εταιρικοί φόροι + εταιρικές επιδοτήσεις.$

Ερώτηση 6

Το Υ είναι ένα κανονικό αγαθό. Η τιμή ισορροπίας και η ποσότητα ισορροπίας του Υ το 2017 ήταν €25 και 60 μονάδες αντίστοιχα. Το 2020 η τιμή ισορροπίας του Υ είχε αυξηθεί στα €35 και η ποσότητα ισορροπίας είχε μειωθεί στις 50 μονάδες. Με όλα τα άλλα να παραμένουν ίδια, ποιο από τα παρακάτω θα μπορούσε να εξηγήσει αυτή την αλλαγή;

- α. **Μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς του Υ προς τα αριστερά**
- β. Μετατόπιση της καμπύλης προσφοράς του Υ προς τα δεξιά
- γ. Μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης για το Υ προς τα αριστερά
- δ. Μετατόπιση της καμπύλης ζήτησης για το Υ προς τα δεξιά.

Ερώτηση 7

Ποιο από τα πιο κάτω **δεν** θεωρείται επένδυση για την οικονομία;

- α. Η αύξηση των αποθεμάτων της εταιρείας Χ
- β. Η κατασκευή από την εταιρεία Χ ενός νέου εργοστασίου
- γ. **Η πώληση νέων μετοχών της εταιρείας Χ**
- δ. Η εγκατάσταση νέων μηχανημάτων στο υφιστάμενο εργοστάσιο της εταιρείας Χ.

Ερώτηση 8

Η ελαστικότητα ζήτησης σημείου ενός αγαθού είναι 3. Η αύξηση της τιμής του από €200 σε €250 θα προκαλέσει μείωση στη ζητούμενη ποσότητα κατά:

- α. 60%
- β. **75%**
- γ. 150%
- δ. 33,3%

Ερώτηση 9

Αν αυξηθεί η ζήτηση ενός αγαθού του οποίου η προσφορά είναι πλήρως ανελαστική τότε:

- α. η τιμή και η ποσότητα ισορροπίας θα αυξηθούν
- β. η τιμή θα μειωθεί και η ποσότητα ισορροπίας θα αυξηθεί
- γ. η τιμή θα παραμείνει σταθερή και η ποσότητα ισορροπίας θα αυξηθεί
- δ. η τιμή θα αυξηθεί και η ποσότητα ισορροπίας θα παραμείνει σταθερή.

Ερώτηση 10

Αν το συνολικό κόστος και το σταθερό κόστος παραγωγής των πέντε (5) μονάδων είναι €930 και €180 αντίστοιχα και το οριακό κόστος της έκτης (6) μονάδας είναι €390, τότε:

- α. το μέσο σταθερό κόστος των έξι (6) μονάδων είναι €36
- β. το μέσο μεταβλητό κόστος των έξι (6) μονάδων είναι €150
- γ. **το μέσο συνολικό κόστος των έξι (6) μονάδων είναι €220**
- δ. το μεταβλητό κόστος των έξι (6) μονάδων είναι €750.

Ερώτηση 11

Όταν τα συνολικά έσοδα μιας ανταγωνιστικής επιχείρησης δεν επαρκούν για να καλύψουν το μεταβλητό της κόστος, η επιχείρηση θα πρέπει:

- α. **να σταματήσει τη λειτουργία της**
- β. να αυξήσει την τιμή του προϊόντος της
- γ. να μειώσει την τιμή του προϊόντος της
- δ. να μειώσει την ποσότητα του παραγόμενου προϊόντος.

Ερώτηση 12

Όταν Κύπριος πολίτης αγοράζει αυτοκίνητο από τη Γερμανία, τότε:

- α. οι καθαρές εξαγωγές της Κύπρου και το ΑΕΠ της Κύπρου μειώνονται
- β. οι καθαρές εξαγωγές της Κύπρου παραμένουν σταθερές και το ΑΕΠ της Κύπρου μειώνεται
- γ. οι καθαρές εξαγωγές της Κύπρου και το ΑΕΠ της Κύπρου παραμένουν σταθερά
- δ. **οι καθαρές εξαγωγές της Κύπρου μειώνονται και το ΑΕΠ της Κύπρου παραμένει σταθερό.**

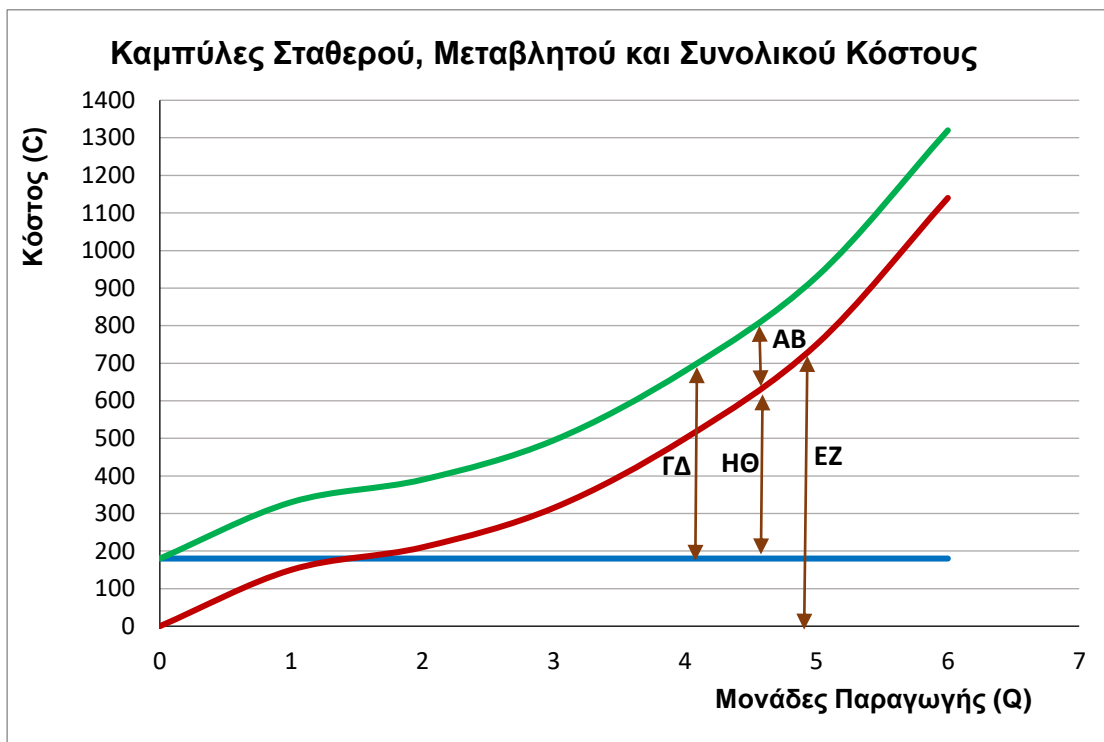
Ερώτηση 13

Κύπριος εξαγωγέας έλαβε από Αμερικανό πελάτη του \$5.000. Για να υπολογιστεί το ποσό που θα εισπράξει από την τράπεζα ο Κύπριος εξαγωγέας, θα χρησιμοποιηθεί:

- α. η τιμή αγοράς του δολαρίου και θα αφαιρεθεί η προμήθεια της τράπεζας
- β. η τιμή αγοράς του δολαρίου και θα προστεθεί η προμήθεια της τράπεζας
- γ. η τιμή πώλησης του δολαρίου και θα αφαιρεθεί η προμήθεια της τράπεζας
- δ. η τιμή πώλησης του δολαρίου και θα προστεθεί η προμήθεια της τράπεζας.

Ερώτηση 14

Δίνεται το πιο κάτω διάγραμμα:

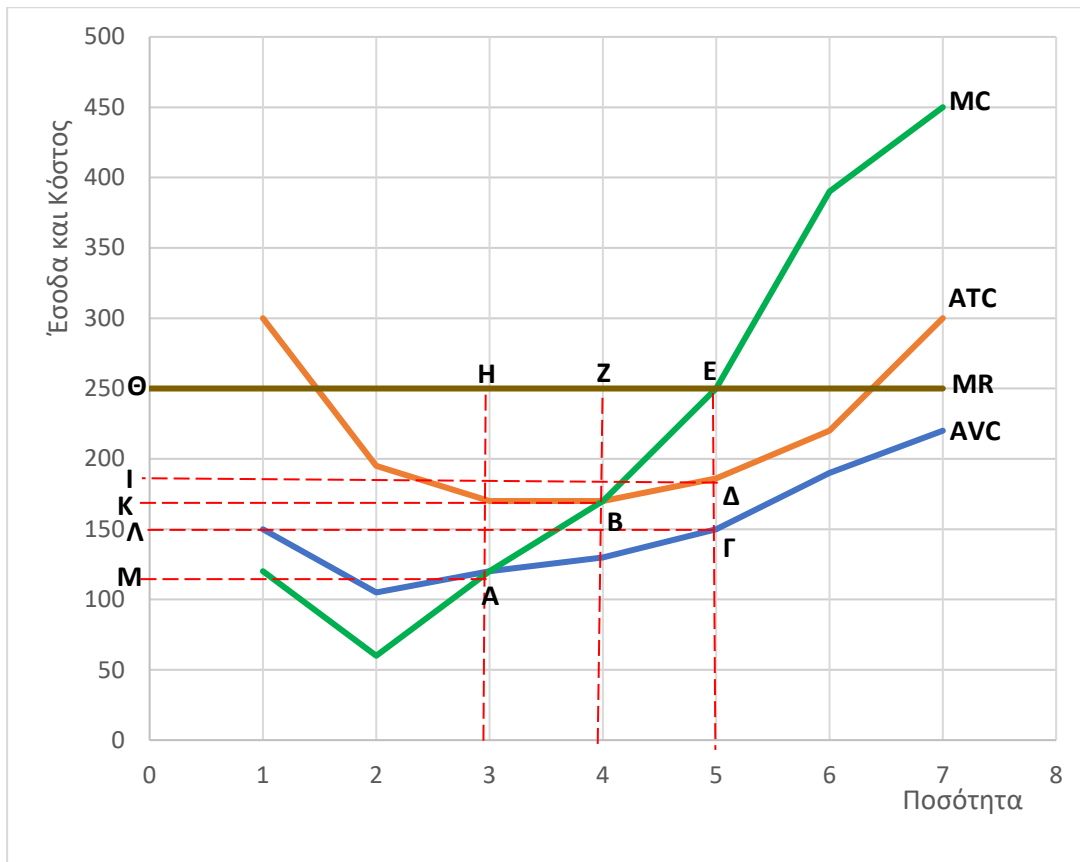

Η απόσταση που αντιπροσωπεύει το σταθερό κόστος είναι:

- α. **AB**
- β. ΓΔ
- γ. ΕΖ
- δ. ΗΘ

Ερώτηση 15

Κατά τη διδασκαλία του κεφαλαίου «Μορφές αγοράς» δόθηκε το πιο κάτω διάγραμμα:

Με βάση το διάγραμμα, τα κέρδη της επιχείρησης στο άριστο επίπεδο παραγωγής είναι:

- α. ΘΗΑΜ
- β. ΘΕΓΛ
- γ. ΘΖΒΚ
- δ. **ΘΕΔΙ**

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΥΝΤΟΜΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ

Ερώτηση 16

Σε μια υποθετική οικονομία υπάρχουν μόνο δύο επιχειρήσεις, η Α και η Β. Η επιχείρηση Α παράγει και συσκευάζει προτηγανισμένες πατάτες και τις διαθέτει χονδρικά στην επιχείρηση Β, η οποία αποτελείται από μία αλυσίδα καταστημάτων που πουλά το προϊόν λιανικώς.

Ο ακόλουθος πίνακας περιέχει τις τιμές και τις ποσότητες για τα έτη 2015 και 2020:

Επιχείρηση	2015		2020	
	Τιμή (€)	Ποσότητα (Kg)	Τιμή (€)	Ποσότητα (Kg)
A	1	2 000	1,5	1 200
B	2	2 000	3	1 300

Να υπολογίσετε τα πιο κάτω μεγέθη για το 2020:

α) το ονομαστικό Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ)

β) το πραγματικό ΑΕΠ με έτος βάσης το 2015

γ) τον αποπληθωριστή (Δείκτη Τιμών) του ΑΕΠ

Έτος	Ονομαστικό ΑΕΠ	Πραγματικό ΑΕΠ	Αποπληθωριστής του ΑΕΠ
2015 (έτος βάσης)			100
2020	$1\,300 \times \text{€}3 = 3.900$ (α)	$1\,300 \times \text{€}2 = 2.600$ (β)	150 (γ)*

Ή

(α)

Επιχείρηση Α	$1\,200 \times \text{€}1,5 =$	1.800
Επιχείρηση Β	$(1\,300 \times \text{€}3) - 1.800 =$	2.100
Ονομαστικό ΑΕΠ		€3.900

Ή

$$\text{(β) Πραγματικό ΑΕΠ} = \frac{3.900 \times 100}{150} = \text{€}2.600$$

* (γ)

$$\text{Δείκτης τιμών (2020)} = \frac{\text{Τιμές τρέχοντος έτους} \times 100}{\text{Τιμές έτους βάσης}}$$

$$\text{Δείκτης τιμών (2020)} = \frac{3 \times 100}{2} = \mathbf{150}$$

3 x 1 μονάδα = 3 μονάδες

Ερώτηση 17

Ο κύριος Αυγερινός, καθηγητής της Γ΄ Λυκείου, έχει εξηγήσει την ελαστικότητα ζήτησης, σημείου και τόξου. Δίνει στους μαθητές την πιο κάτω άσκηση:

Ένας χώρος στάθμευσης αυτοκινήτων αυξάνει την τιμή στάθμευσης από €2 σε €2,50 και ως αποτέλεσμα τα έσοδά του αυξάνονται από €1.600 σε €1.750.

Ζητείται από τους μαθητές να υπολογίσουν την τοξοειδή ελαστικότητα ζήτησης.

Οι μαθητές/τριες έδωσαν τις πιο κάτω απαντήσεις:

Δανάη: 0,5

Ελευθερία: 0,4

Ορέστης: 0,375

Χριστίνα: 0,6

α) Να αναφέρετε ποιος μαθητής/τρια έδωσε τη σωστή απάντηση.

Σωστή απάντηση: Χριστίνα

1 μονάδα

β) Ποια/ες ήταν η/οι παρανόηση/σεις (λάθος/η) που έγινε/έγιναν από τον καθένα από τους άλλους τρεις (3) μαθητές/τριες; (Μονάδες 3)

Δανάη: Υπολόγισε την ελαστικότητα ζήτησης σημείου

Ελευθερία: Υπολόγισε την ελαστικότητα ζήτησης τόξου αλλά χρησιμοποίησε σαν ποσότητα (Q) τα συνολικά έσοδα (TR)

Ορέστης: Υπολόγισε την ελαστικότητα ζήτησης σημείου και χρησιμοποίησε σαν ποσότητα (Q) τα συνολικά έσοδα (TR)

3 x 1 μονάδα = 3 μονάδες

Ερώτηση 18

Ο κύριος Τρυφωνίδης, καθηγητής της Γ' Λυκείου, βρίσκεται σε στάδιο επανάληψης για τις μορφές αγοράς και δίνει στους μαθητές το πιο κάτω φύλλο δραστηριοτήτων.

Ζητά από τους μαθητές να συμπληρώσουν τα κενά και να υπογραμμίσουν τις κατάλληλες λέξεις ώστε οι πιο κάτω προτάσεις να είναι ορθές.

- α. Η ύπαρξη πολλών πωλητών που παράγουν το ίδιο ακριβώς προϊόν, αντιστοιχεί σε αγορά **πλήρους ή τέλειου ανταγωνισμού**
- β. Η τιμή του προϊόντος σε μία ανταγωνιστική επιχείρηση (καθορίζεται/**δεν καθορίζεται**) από την ίδια την επιχείρηση.
- γ. Η ζήτηση μίας ανταγωνιστικής επιχείρησης, είναι πάντα **πλήρως ελαστική**
- δ. Σε μία ανταγωνιστική επιχείρηση, το μέσο έσοδο και το οριακό έσοδο (μεταβάλλονται/**δεν μεταβάλλονται**) και είναι ίσα με **την τιμή**
- ε. Το άθροισμα του κέρδους και του συνολικού κόστους μιας επιχείρησης ισούται με **τα συνολικά έσοδα**
- ζ. Όταν το οριακό κόστος είναι μικρότερο από την τιμή του προϊόντος, η ανταγωνιστική επιχείρηση πρέπει να (**αυξήσει/μειώσει**) την παραγωγή της.
- η. Η μονοπωλιακή επιχείρηση είναι (αποδέκτης/**διαμορφωτής**) τιμής.
- θ. Το προϊόν που προσφέρουν οι επιχειρήσεις του μονοπωλιακού ανταγωνισμού είναι (ομοιογενές/**διαφοροποιημένο**).
- ι. Η μορφή αγοράς με τις μεγαλύτερες αλληλεπιδράσεις μεταξύ των επιχειρήσεων είναι **ολιγοπώλιο**

10 x 0,5 μονάδα = 5 μονάδες

Ερώτηση 19

Η κυρία Ανδρονίκου, καθηγήτρια της Β΄ Λυκείου, έχει εξηγήσει την ισορροπία στην αγορά. Δίνει στους μαθητές τον ακόλουθο πίνακα:

Τιμή (€)	Ποσότητες (λίτρα)			
	A	B	Φ	Χ
10	3	0	50	14
9,5	6	1	39	10
9	10	4	29	7
8,5	15	9	19	5
8	21	15	12	3
7,5	25	20	5	2

Ο πίνακας δείχνει τις ποσότητες ελαιόλαδου που οι καταναλωτές Άρης και Βάσω είναι διατεθειμένοι να αγοράσουν και οι παραγωγοί Φοίβος και Χαρά είναι διατεθειμένοι να προσφέρουν σε διάφορες τιμές. Να υποθέσετε ότι υπάρχουν χίλιοι καταναλωτές με την ίδια ακριβώς ζήτηση του Άρη και χίλιοι με την ίδια ακριβώς ζήτηση της Βάσως. Να υποθέσετε επίσης ότι υπάρχουν χίλιοι παραγωγοί με την ίδια ακριβώς προσφορά του Φοίβου και χίλιοι με την ίδια ακριβώς προσφορά της Χαράς.

Να συμπληρώσετε τα κενά και να υπογραμμίσετε τις κατάλληλες λέξεις ώστε οι πιο κάτω προτάσεις να είναι ορθές.

Η τιμή ισορροπίας του ελαιόλαδου είναι **8,5** ευρώ και η ποσότητα ισορροπίας είναι

24 000 λίτρα.

2 x 1 μονάδα = 2 μονάδες

Το κράτος επιβάλλει τιμή στο ελαιόλαδο €9,5 το λίτρο. Στην τιμή αυτή η ζητούμενη ποσότητα είναι **7 000** λίτρα και η προσφερόμενη **49 000** λίτρα. Υπάρχει επομένως (πλεόνασμα/έλλειμμα) **42 000** λίτρων.

4 x 0,5 μονάδα = 2 μονάδες

Ερώτηση 20

Η κυρία Πρωτοπαπά, καθηγήτρια της Β΄ Λυκείου, βρίσκεται σε στάδιο επανάληψης για τον δείκτη τιμών και τον ρυθμό πληθωρισμού. Δίνει στους μαθητές την πιο κάτω άσκηση:

Με βάση τα στοιχεία του πίνακα, να υπολογίσετε τον ρυθμό πληθωρισμού του 2020.

Έτος	Δείκτης τιμών
2019	102,55
2020	103,96

Έτος βάσης 2015

Οι μαθητές/τριες έδωσαν τις πιο κάτω απαντήσεις:

Δέσποινα: 3,96%

Ειρήνη: 2,55%

Νικόλας: 1,41%

Στέφανος: 1,37%

α) Να αναφέρετε ποιος/α μαθητής/τρια έδωσε τη σωστή απάντηση.

Σωστή απάντηση: Στέφανος

1 μονάδα

β) Ποια/ες ήταν η/οι παρανόηση/σεις (λάθος/η) που έγινε/έγιναν από τον καθένα από τους άλλους τρεις (3) μαθητές/τριες;

Δέσποινα: Υπολόγισε τον ρυθμό πληθωρισμού μεταξύ 2015 και 2020

Ειρήνη: Υπολόγισε τον ρυθμό πληθωρισμού μεταξύ 2015 και 2019

Νικόλας: Υπολόγισε την μεταβολή του Δ.Τ. μεταξύ των ετών 2019 και 2020, πολλαπλασίασε με 100 αλλά δεν διαίρεσε με το Δ.Τ. του 2019

3 x 1 μονάδα = 3 μονάδες

Έτος	Δείκτης τιμών
2015	100
2019	102,55
2020	103,96

$$\text{Ρυθμός πληθωρισμού} = \frac{\text{ΔΤΚ τρέχοντος έτους} - \text{ΔΤΚ προηγούμενου έτους}}{\text{ΔΤΚ προηγούμενου έτους}} \times 100$$

---- ΤΕΛΟΣ ----